

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 6.2.2018
Sayı : 1658

10/2510

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocukların suça sürüklenmesini önlemek, onları suça sürükleyen nedenlerin belirlenmesi ve alınması gereken önlemler konusunda Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Yıldız
Aydın

Serpin Tanulu

Fatma Kaplan Hümiyet
Kocaeli

Atilla Sertel
Rumeli

Mahmut Tazal
Düzce

ÖZCAN YAKIN
LİZAK

Hüseyin GANAK
Mersin

Serdal KUYUCUOĞLU

Mersin Milletvekili

Kazım ARSLAN
Denizli

Lale Karabıyık
Bursa

Ceyhan KIRIN
Ceyhan
Zorlu

SİBEL ÖZDEMİR
İstanbul M.Y.

Kemal ZEYBEK
Samsun

Kadir Dürmez
Tokat

Kadir Dürmez
Tokat

Enal Dürmez
Zagreb

22/2019 1818

GEREKÇE

Dünyada suça sürüklenen çocuk konusu son yıllarda önem kazanmıştır. Çocuklar doğal güçsüzlükleri, sosyal ve hukuk normlarına uyum göstermede yaşadıkları zorluklar nedeniyle sağlıksız ortamlara yönelmekte ve suça karışabilmektedirler. Ayrıca gelişim döneminde olmaları nedeniyle, fiilin kanunla belirlenen bir suç olduğunu algılama yetenekleri erişkinden beklenildiği ölçüde olmayabilir. Çocukların suça sürüklenmesini önlemede öncelik onları suça sürükleyen nedenlerin belirlenmesidir. Bir çocuğun suça sürüklenmesinde, bireysel veya kalıtsal faktörler yanında, içinde bulunduğu ailenin ve çevrenin özellikleri de ana etmenlerdir. Bu nedenle, çocuğun çevresi ile bütün olarak ele alınarak değerlendirilmesi ve sırf çocuk olma özelliğinden dolayı bir çocuğun içinde olduğu bir faaliyete cezai sorumluluk yüklenmeyerek onun öncelikle korunması gerekir.

TÜİK verilerine göre, güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocuk sayısı 2016 yılında, 2015 yılına göre %10 oranında artarak 333 bin 435 oldu. Çocukların %54,8'inin 15-17 yaş grubunda, %23,2'sinin 12-14 yaş grubunda, %21,9'unun ise 11 yaş ve altındaki çocuklar olduğu görüldü. Güvenlik birimine 2016 yılında gelen veya getirilen çocukların %65,4'ü erkek, %34,6'sı ise kız çocuğu oldu.

Güvenlik birimlerine 2016 yılında gelen veya getirilen 333 bin 435 çocuğun %47,5'i mağdur olarak, %32,6'sı kanunlarda suç olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiasıyla (suça sürüklenme), %12,3'ü bilgisine başvurma amacıyla, %3,5'i kayıp (hakkında kayıp müracaatı yapıp daha sonra bulunan) ve %4,1'i ise bu nedenlerin dışındaki nedenlerden dolayı geldi ya da getirildi.

Güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocukların %69,4'ü ailesine teslim edilirken, %19,5'i adli birimlere sevk edildi. Sosyal kuruma teslim edilen çocukların oranı ise %2,8 oldu. Diğer taraftan, geliş nedeni suça sürüklenme olan çocukların %55,6'sı adli birimlere sevk edilirken, %39,1'i ailesine teslim edildi. Mağdur olarak gelen çocukların %87,6'sı ailesine, %3,2'si sağlık kuruluşuna %2,6'sı da sosyal kuruma teslim edildi.

Yine TÜİK verilerine göre güvenlik birimlerine suça sürüklenme nedeni ile getirilen 108 bin 675 çocuğun 36 bin 87'sinin bağımlılık yapan madde kullandığı görüldü. Bağımlılık yapan madde kullanan çocukların %84,5'ini 15-17 yaş grubu, %15'ini ise 12-14 yaş grubundaki çocuklar oluşturdu. Çocukların %72,9'unun sigara, %8,6'sının sigara ve alkol, %4'ünün sigara ve esrar, %2,9'unun esrar, %2'sinin ise sigara, alkol ve esrar kullandığı görüldü.

Çocukların suça yönelmesini önleyecek çözümlerin üretilmesi çok önemlidir ve toplumsal bir görevdir. Ancak, suça sürüklenen çocukların da topluma kazandırılması için kanunlarda yer alan mekanizmalara işlevsellik kazandırmak en az önlemek kadar önemlidir. Çocuk ve gençlerin suça itilmelerini önlemek için, küresel düzlemde savaş ve çatışmaların durdurulması, iç ve dış göçlerin önlenmesi, yoksulluğun ve işsizliğin azaltılması öncelikle sayılacak zorunluluklardır.

Toplumsal düzeyde ise çocuk ve gençlerin eğitime destek olunması için ekonomik ve sosyal politikaların uygulanması, ailelerin parçalanmasına yol açan nedenlerin en aza indirgenmesi, gençlerin madde bağımlılığına düşmelerini önleyecek projelerin geliştirilmesi gerekir. Sokak çocukları ile sokakta çalışan, madde bağımlısı, suça sürüklenmiş çocuklar gibi tüm dezavantajlı grupların rehabilitasyonu, toplumla uyum içinde yaşamaları için gerekli ekonomik, sosyal ve kültürel düzenlemeler gerçekleştirilmelidir.

Sonuç olarak, Suç işlemiş bir çocuğun sosyal ve ekonomik hayata geçişini destekleyecek sosyal haklarının farkına varma ve kullanma konularında danışmanlık verecek, sosyal, sportif ve kültürel etkinliklerden yararlanmasına yardımcı olacak bir sistemi oluşturmak için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla meclis araştırma komisyonu kurulmasını arz ederiz.

